

Mgr Maria BUGNO (1916–1991), romanistka, poliglota, tłumacz, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku.

Urodziła się 6 września 1916 roku w Olszaniczce, pow. Tłumacz, woj. Stanisławowskie w rodzinie Władysława Jaworskiego i Marii z domu Jasińska. Miała dwóch młodszych braci: Tadeusza i Stanisława. Mąż inż. Alfred Bugno przed wojną pilot 6 pułku lotniczego we Lwowie w czasie okupacji pracował jako szofer, pracownik fizyczny i strzykasz w Instytucie Tyfusowym prof. Rudolfa Weigla we Lwowie. Ma córkę Joannę (ur. 1938), wnuczkę i dwie prawnuczki.

Do szkoły uczęszczała w Stanisławowie, gdzie w Gimnazjum Humanistycznym Sióstr Urszulanek w 1933 roku złożyła egzamin dojrzałości. W tym samym roku wstąpiła na Wydział Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, kierunek filologia francuska. W 1939 roku uzyskała absolutorium. W sierpniu 1947 roku złożyła egzamin magisterski w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W listopadzie 1963 roku zdała egzamin na stopień bibliotekarza dyplomowanego.

Od początku swojej kariery zawodowej związana była ze środowiskiem uczelnianym. W okresie od 1 I 1938 do 30 VIII 1940 roku pełniła obowiązki młodszego asystenta w Katedrze Filologii Francuskiej Uniwersytetu Jana Kazimierza, a od 1 IX 1940 do 30 VI 1941 r. – obowiązki laboranta. Pozostałe lata okupacji spędziła także we Lwowie, pracując fizycznie w ogrodach miejskich oraz udzielając lekcji języka francuskiego. Po wojnie wróciła na Uniwersytet, najpierw na stanowisko laboranta w Katedrze Filologii Francuskiej (1 VIII– 15 X 1944), a następnie wykładowcy języka francuskiego. Dnia 16 IX 1945 opuściła Lwów by w październiku 1945 roku dotrzeć do Gdańska. Po dłuższej chorobie 6 IX 1946 roku podjęła pracę w Bibliotece Akademii Lekarskiej w Gdańsku.

Rozpoczęła pracę w zawodzie bibliotekarza w trudnych warunkach zniszczonego Gdańska. Jako jedna z pierwszych osób zatrudnionych w bibliotece z wielkim poświęceniem i głębokim poczuciem odpowiedzialności wykonywała pionierskie prace: poszukiwania i scalania uratowanych zbiorów medycznych, przyjmowania i porządkowania spływających zza granicy darów, przede wszystkim czasopism, wreszcie organizowania warsztatu naukowego, jakim była biblioteka w powołanej do życia uczelni medycznej.

Po wstępnych pracach porządkowych, pozwalających na udostępnienie zgromadzonych zbiorów, przystąpiła do zorganizowania od podstaw oddziału czasopism, którego została kierowniczką i któremu patronowała do czasu przejścia na emeryturę. Oddział ten, pełnił jednocześnie funkcję ośrodka informacji naukowej.

Z myślą o poszczególnych odbiorcach, dla osób piszących dysertacje – przeglądała czasopisma medyczne, przygotowywała indywidualne serwisy informacyjne, gromadząc najnowsze piśmiennictwo na poszukiwane tematy. Bardzo często, dzięki doskonałej znajomości kilku języków obcych, wykonywała tłumaczenia i obszerne abstrakty.

Dnia 30 I 1948 roku Ministerstwo Oświaty przyznało Jej status pracownika naukowego w Bibliotece Akademii Lekarskiej. Jesienią 1956 roku objęła funkcję wicedyrektora, następnie

dyrektora Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku (1 X 1969-30 IX 1976). Po przejściu na emeryturę nadal była związana z Biblioteką do końca 1985 roku.

W roku 1968 biblioteka została przeniesiona do nowo wybudowanego i nowoczesnego gmachu, gdzie między innymi z inicjatywy mgr Marii Bugno uruchomiono pracownię małej poligrafii, pierwszą w bibliotekach uczelnianych Trójmiasta, placówkę świadczącą usługi poligraficzne dla czytelników, a także pracownię introligatorską, tak niezbędną dla zapewnienia prawidłowego przechowywania i udostępniania zbiorów.

Pod koniec kadencji dyrektorskiej zbiory Biblioteki wynosiły: druki zwarte - 288 355 wol., czasopisma - 74 808 tyt., zbiory specjalne ogółem - 6 918 jednostek inwentarzowych. Zarejestrowanych czytelników było 2 274, a zatrudnionych w bibliotece było 27 osób. Łącząc pracę organizacyjną i administracyjną z działalnością dydaktyczną przygotowywała program i realizowała przez szereg lat zajęcia z informacji naukowej i przysposobienia bibliograficznego dla kolejnych grup doktorantów. Od 1947 roku była aktywnym członkiem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W latach 1948-1950 prowadziła wykłady i ćwiczenia na kursach dokształcających dla czynnych zawodowo bibliotekarzy Trójmiasta.

W uznaniu zasług, otrzymała m.in. Złoty Krzyż Zasługi (1969), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1976), odznaki „Zasłużony Działacz Kultury” i „Za zasługi dla Gdańska” (1960) oraz „Medal Pamiątkowy XL-lecia AMG” (1975) oraz liczne nagrody rektorskie.

Zmarła 16 grudnia 1991 roku w Gdańsku.

Spis publikacji

1975

1. Dr fil. Adam Bocheński (1897-1974) dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 1946-1969. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 1975 T. 5 s. 513-517

1980

2. 35 lat Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 1980 T. 10 s. 373-382
Współaut.: ..., Helena Rataj

Józefa de Laval: Maria Bugno (1916-1991) starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej AM w Gdańsku w latach 1969-1976. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 1992 T. 22 s. 251-251// Piotr Tomasz Cichoński: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 52, portr.; Ryszard Żmuda: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 309, 310, 312; Archiwum Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego: akta osobowe-sygn. 6187.

Elżbieta Tymińska